

Co brání širšímu uplatnění nepasečného hospodaření v ČR?

Milan Hron, Pro Silva Bohemica
pobočný spolek České lesnické společnosti

AV ČR Praha 2019

1. Nepasečné hospodaření

- souhrnný pojem (zjednodušující, opozitum k hospodaření pasečnému založenému na lese věkových tříd)
- nejedná se o nějakou novinku – vývoj obou pěstebních směrů probíhal posledních 150 let souběžně

Varianty / překrývající se systémy

- **Uneven-Aged Forestry**
- **Dauerwald 1920**
- **výběrné hospodaření (sensu stricto)**
- **užití výběrných principů v hospodaření (sensu lato)**
- **přírodě blízké hospodaření**

2. Nepasečné hospodaření a požadavky (společností) na les kladené

Edafické funkce: půdotvorná
půdu ovlivňující
půdoochranná – protierozní, protideflační, protisesuvová,
akumulační (a břehoochranná)

Atmosférické funkce: vliv na složení vzduchu, čistotu ovzduší, vlhkost ionizaci,
světelné poměry, teplotní režim, pohyb vzduchu

Hydrické (a nivální) funkce: retenční, akumulační, retardační, regulační,
vodoochranná

Fytobiotické, zoobiotické a mikrobiotické funkce: vliv dřevin a jejich společenstev
na **biodiverzitu???**, trofický (potravinový) vliv,
topický vliv, vliv na vnitroekosystémové vztahy mezi rostlinami,
živočichy, mikroorganismy a dalšími

Antropické funkce: vliv na životní prostředí člověka a významný biochemický a
biofyzikální vliv na zdraví, kondici a psychiku a jednání člověka,
estetický vliv???

Produkční funkce: **přírůst, kvalita, bezpečnost???**

3. Rozšíření nepasečného hospodaření v ČR

- proč to potřebujeme vědět?
- obtížně uchopitelná hranice/definice (plnění alespoň většiny atributů NH?) při sebehodnocení
- tedy trochu subjektivní hodnocení, ale...

1. členové PSB ovlivňují 4 % lesů v ČR
2. „zapadlí lesníci“ odhadem další 2 %
3. „nezkrotní“ revírníci státních lesů (50 % výměry lesů ČR) – průměrně 1–2 na každé LS tvoří další ?2–3? %
4. „líní“ lesníci
5. ochranná pásma národních parků a 2. a 3. zóny CHKO

4. Příčiny krize a hledání viníků

- kůrovec?
- smrk?
- sucho?
- bezzásahová území?
- ekoteroristé?
- dovoz a převoz dříví?
- státní správa?
- lesníci?
- společnost?

příspěvek PSB k řešení: jiný přístup k pěstění lesů – pestré porosty – vyšší biodiverzita – vyšší odolnost
prostřednictvím vzdělávání – vlastního příkladu – změny legislativy – změny podpor – vlastních měření a pozorování

„Smrk“ 20 let, 550 m n.m., Třebíčsko

Zkusíme to znovu?

Smrk 1 rok, 450 m n.m., Bruntálsko

Třeba to teď vyjde...

Jedle 1 rok, 450 m n.m., Chebsko

Bude to mít těžké...

5. Umět ...

- školy – učí
- literatura – je
- další vzdělávání – nesystematické, jen z
vlastního zájmu
- nezdar z neznámých příčin odradí na
dlouho

5. ... chtít...

- Nepasečné hospodaření je buď zájem / zábava / vášeň...
- ...nebo práce a tam je potřeba motivace:
 - a) vnitřní (z poznání, jaké výhody tento přístup k lesům obsahuje) – ale je třeba to poznání nebo
 - b) vnější (pozitivní nebo negativní)
- ...nebo poznaná nutnost...

5. ...moci

- abychom nevinili jen lesníky
- lesník = vlastník?
- lesník = „zaměstnanec“ (a koho potom...)?
- vnější prostředí:
- společenská objednávka/zadání
- podpora
- co je „normální“
- co je naplněním pojmu „trvalá udržitelnost“
- společenská kontrola
- legislativa

5. Ještě k legislativě

- kdo ji tvoří?
- kdo ji ovlivňuje?
- jakou mají aktéři motivaci?
- existují vůbec priority?

příklady nevyužitých příležitostí/selhání:

- NLP II
- zákon o myslivosti
- NAP
- novela vyhlášky 83

**PSB: Vytvořit prostor pro ty, kdo chtějí
hospodařit nepasečně - svoboda volby.**

5. Ještě k legislativě

demonstrace nepochopení? na malém (téměř nezásadním) příkladu o pokus novelizovat vyhlášku 83 žádoucím směrem:

akce PSB / MŽP: záměr vytvořit (do budoucna) předpoklad pro legislativní posun v oblasti zařízení lesů určením přechodných hodnot směrných zásob a směrného přírůstu pro lesy nepasečné

reakce MZe: nikoliv, vykrádali byste nepozorovaně lesy!

PSB: právě aby se to nedělo, potřebujeme ta čísla. A nechceme (sic!) přece vykrádat vlastní majetky!!! Produkční optimum pro „náš konkrétní les“ u nás chceme určitě dosáhnout. A určitě pro váš klid nechceme snižovat stojící zásobu („vykrádat les“) pod průměr lesa věkových tříd. Potřebujeme ta čísla, abyste nás mohli kontrolovat...

MZe: (mezitím 2 x NE) dobrá, tady je celostátní průměr... (za rok 2017, před loňskými přetěžbami)

SLHP - 265 m³/ha... (NIL II - 328 m³/ha)

!jenže vysoká zásoba neznamená vysoký přírůst!

další: pokus o novelu ZoM (zde podle nás rozhodně o nepochopení nešlo!)

7. Závěrem / řešení

- změnit přístup k pěstění lesů
- změnit lesnickou legislativu a systém podpor do lesnictví
- podpořit myslivce v dosažení optimálních stavů zvěře vzhledem k prostředí
- problematiku lesů řešit zároveň s nápravou vodního režimu krajiny, tedy zejména se zemědělstvím
- **hledat rovnováhu mezi funkcí produkční a zájmem ochrany životního prostředí pro člověka**

**DOKÁŽEME SE NA TOM DOMLUVIT, „POŠKOZENÉ“
KOMPENZOVAT A KAŽDÝ NĚCO SLEVIT?**

Děkuji svým kolegům ze spolku za inspiraci a podporu
a svým dětem za silnou motivaci.

Milan Hron

predseda@prosilvabohemica.cz,

608 88 55 25

www.prosilvabohemica.cz

Pro Silva Bohemica: Umění využít tvořivých sil přírody.